

VÝROČNÍ ZPRÁVA - rok 2001

Výroční členská schůze je příležitostí k vyhodnocení uplynulého pětiletého období, je příležitostí k posouzení, jak se nám všem a zvoleným funkcionářů především podařilo dosáhnout předsevzatých cílů a to zejména v oblasti kvality chovu našeho plemene psů - hovawartů. Analýza faktů by měla být poté podkladem k tomu jak, ale také s kým v našem klubu dál. Velmi ulehčenou situaci máme dnes v tom, že naprosto každý člen našeho klubu je dopodrobna a v reálném čase informován naším Zpravodajem o činnosti volených orgánů včetně všech přijatých opatřeních regulujících v rámci prostoru, který dávají základní normy klubu. Proto je možné se dnes soustředit jen na stěžejní body naší činnosti.

Když již byly vzpomenuty základní normy klubu, kterými jsou organizační řád, chovatelský řád, bonitační řád a kárný řád, lze o nich s naprostou jistotou konstatovat, že se v průběhu sledovaného období plně osvědčily a správnost jejich nastavení je patrná z toho, že doposud byly oporou při řešení všech vzniklých situací. Konstrukce našich základních norem, se kterými je detailně seznamován každý člen klubu prostřednictvím naší Příručky je stabilizujícím prvkem v naší činnosti - obrazně řečeno: jsou jimi jasně formulovaná pravidla hry s možností citlivě reagovat na jakoukoliv vzniklou situaci. Jejich přesné dodržování pak napomáhá k bezkonfliktnímu řízení i tak velké organizace, jakou již dnes náš klub je. Pouze jedna výjimka (a doufám, že to je ta, o které se říká, že jen potvrzuje pravidlo) je neuskutečnění jedné členské schůze za celé pětileté období. Došlo k tomu jen a pouze určitým technickým nedopatřením, které bylo příčinou toho, že nebyla v příslušném čísle zpravodaje předem uvedena pozvánka. Náhradní uspořádání schůze mimo akcí již tradičně pořádaných zde v Milovicích se jevílo neefektivní a tak byla tato schůze nahrazena alespoň volnou besedou avizovanou před zahájením loňské klubové výstavy. Vzhledem však také k tomu, jak již bylo uvedeno, že je každý člen o všem dění informován prostřednictvím Zpravodaje s možností okamžité reakce, domnívám se, že i tato skutečnost alespoň částečně kompenzuje absenci jedné členské schůze. Přesto se ještě jednou za tento nedostatek všem členům omlouvám.

Náš klub patří se svými více jak 629 členy k velkým chovatelským klubům v ČR. Členem ČMKU jsme stále prostřednictvím ČKS, což se stále jeví po stránce organizační i ekonomické výhodně. Abychom však podpořili racionální snahu o sjednocení formy PP v ČR, opustili jsme od 1.3.1999 formuláře ČKS a začali, byť na stejném pracovišti plemenné knihy, zapisovat štěňata na formuláře PP ČMKU. V povědomí ČMKU jsme zatím zapsáni jako bezproblémový klub s vysokou úrovní organizační i chovatelské práce.

Za takové hodnocení patří dík všem zvoleným i dodatečně kooptovaným funkcionářům klubu, kteří společně s dalšími aktivními členy našeho klubu dovedli vytvořit opravdu dělný kolektiv, který víceméně bez snah o prosazování individuálních či úzce skupinových zájmů, dovedl trpělivě, postupně, ale důsledně a objektivně vést naši činnost až k dnešnímu stavu. Dlužno však vzpomenout, že bylo v průběhu minulého období nutno provést určité přeskupení sil. Po minulém VČS byl dodatečně do funkce místopředsedy zvolen dne 24.1.1998 stávající člen výboru pan Peroutka a od 27.5.2000 došlo ke změnám ve funkcích jednatelky a pokladní, kterou převzala členka výboru paní Jemelková a bonitační referentky, kterou převzala do výboru kooptovaná paní Makovcová. Do revizní komise byl kooptován p.mgr.Hromádka a funkci stálého spolupracovníka RK začal, na požadavek předsedy RK, vykonávat od 23.1.1999 pan ing.Choc. Všechny změny byly dalším zkvalitněním řídicí struktury klubu. Chovatelské kolegium pracovalo po celé období v naprosto stejném složení, což samo o sobě je stabilizujícím prvkem chovatelské činnosti s charakteristickou kontinuitou přijímaných opatření, tak potřebnou pro seriózní plemenářskou práci.

O úspěšnosti celkové činnosti klubu svědčí i mezinárodní uznání, které se nám dostalo tím, že jsme jako první země bývalého východního bloku byli, právě v uplynulém období, přijati za řádné členy IHF. I když spolupráce s tímto nadnárodním společenstvím chovatelů hovawartů není ještě na úrovni našich představ, jde rozhodně o nové možnosti pro další rozvoj našeho chovu. Velmi příznivě se jistě projeví v budoucnu určité zintenzivnění vztahů mezi naším klubem a klubem na Slovensku. Tradičně lze velmi kladně hodnotit naprosto neformální, pružnou a konkrétní chovatelskou spolupráci.

V oblasti informatiky je příznivou skutečností, že i přes velké problémy organizačního i ekonomického charakteru se podařilo po celé minulé období zajistit naprosto pravidelné vydávání klubového zpravodaje. Také jeho forma se stabilizovala na jakési praxi ověřené, stručné, ale dostatečně informující podobě.

Plnění úkolu změny klubového znaku trvalo sice velmi dlouho, ale nakonec po vyhodnocování řady návrhů, konzultací atd. bylo splněno. Je nutno poděkovat všem, kteří zaslali návrhy nebo byli angažováni do konzultací apod. Dnes již máme s naším originálním znakem k dispozici i několik upomínkových a dárkových předmětů jejichž škála se bude průběžně rozšiřovat.

Velkým úspěchem minulé období je uvedení do provozu vlastních klubových internetových stránek - zde je třeba obzvláště vyzvednout zásluhy a zároveň poděkovat za dobře odvedenou práci našim kolegům: manželům Pechovým, tvůrcům a správcům stránek, paní Andrei Černé za aktuální zpravodajství a podíl na tvorbě stránek a Hance Jemelkové rovněž za spolupráci na tvorbě stránek. Internet je velmi citlivým informačním médiem s vysokým vlivem na veřejnost a proto je třeba, vzhledem ke specifickým chovatelské praxe, obzvláště bedlivě zvažovat použití informací. Zřejmě se dá konstatovat, že se zavedení našich stránek povedlo a že splňují kritéria estetická s dostatečnou vypořádající schopností zároveň.

A nyní k naší hlavní činnosti - chovatelství. Hned v úvodu nelze jinak, než konstatovat, že právě tato oblast nás může naplňovat přímo hrdostí nad dosaženými výsledky za posledních 5 let. Zmíním se jen o nejvýraznějších pozitivních posunech v této oblasti. Předpokladem úspěchů bylo vysoce kontrolované, ale poměrně značné rozšíření chovatelské základny našich hovářů, které dovolovalo poněkud zvýšit selekční tlak a to i v několika hlavních směrech současně. Za pětileté období bylo v našich chovatelských stanicích odchováno celkem 1.338 štěňat, přičemž roční přírůstek v r.2000 překročil již počet 330 štěňat. Takový roční přírůstek v populaci je naprosto dostačující k provádění potřebné selekce za účelem dalšího zvyšování úrovně chovu.

Naprosto se potvrdila oprávněnost systémového opatření v oblasti DKK. Náš systém je dostatečně citlivý na to, abychom měli většinu populace pod kontrolou a nenahrávali přehnaně tvrdým vyřazováním třeba i produkci Hw bez PP, ale je zároveň dostatečně účinný, aby docházelo ke zlepšení a stabilizaci stavu na velmi slušné úrovni. Ale nechme promluvit čísla. Zatím co v počátcích chovu Hw u nás se DKK vyskytovala asi u 60% vyšetřených jedinců je stav dle výsledků za r.2000 následující. Bylo vyšetřeno celkem 111 jedinců a z nichž jen 37 bylo vyhodnoceno jako pozitivní, což je pouhých 33%, přičemž těžší postižení (nad 2/2) se vyskytlo pouze v 10 případech, což je zcela minimální výskyt na úrovni 9% z celkového počtu vyšetřených. K tomu ještě dlužno dodat, že právě v r.2000 došlo v Klubu posuzovatelů DKK a DLK při KVL ke zkvalitnění, chcete-li ke zpřísnění, posuzování DKK, což se u některých posuzovatelů a plemen projevilo až dramatickým nárůstem pozitivních nálezů. My jsme však obstáli - to je nejpádnější odpověď všem pochybovačům.

Z exteriérových problémů na počátku období si řada z Vás jistě vzpomene na značně vysoký výskyt nekorektně nasazených a nesených uší. Dnes lze konstatovat, že díky důsledné plemenářské práci, za což patří poděkovat především poradcům chovu, ale i uvědomělosti chovatelů, jsme tento problém zlikvidovali. Uvedené vady se v populaci vyskytují jen zcela normálně, ba minimálně.

Je velmi potěšující zjištění, jak jsme ve vzájemné spolupráci poradců a chovatelů dovedli v celkem krátkém čase radikálně změnit stav v zastoupení barevných rázů v populaci našeho plemene. V úvodu si připomeňme, že normální rozdělení barevných variant našeho plemene, které je zároveň i víceméně průměrem výskytu v zemích IHF je přibližně 70% černých se znaky, 20% plavých a 10% černých. V r.1996 byl u nás až hrozivý procentický podíl plavých jedinců a to 53% z celkového počtu narozených štěňat o zbarvení celočerném ani nemluvě, neboť tehdy byli u nás pouze dva chovní černí jedinci. To téměř znemožňovalo seriózní kontrolu zbarvení, neboť bylo neidentifikovatelné ve většina populace plavého zbarvení určit, kteří jedinci přenášejí vady ve zbarvení, jakými jsou např.: podsada jiné barvy či absence některých znaků a pod.. Navíc se stále více začal uplatňovat efekt zesvětlení, takže stále větší podíl populace našich hovářů inklinoval až k vyřazujícímu bíloplavému zbarvení. Přijatými opatřeními, které nejprve omezily krytí plavých jedinců mezi sebou, aniž by měli každý alespoň jednoho rodiče černého se znaky a v poslední době dokonce povolování jen barevně kombinovaného spojení se situace začala pozitivně měnit. V roce 1998 se již vzájemný poměr téměř vyrovnal - 43%

černých se znaky, 8% černých a 49%plavých. V roce 2000 se konečně narodilo více štěňat ve zbarvení černém se znaky (173) než štěňat plavých (162). Tedy 53% poměr černých se znaky ku 47 % plavých štěňat. Tato skutečnost rovněž potvrzuje správnost rozhodnutí chovatelského kolegia a výboru. Je však třeba v těchto regulativech vytrvat, abychom stabilizovali populaci v požadované a nutném stavu.

V současné době se pozornost chovatelského kolegia upírá na povahové vlastnosti našich hovawartů. Příčiny zde snad není nutné analyzovat. Po řadě diskusí, porovnávání s bonitacemi v zemi původu našeho plemene se asi shodujeme v názoru, že bude třeba nastoupit cestu analogickou jako při útlumovém programu na DKK. Samozřejmě, že extrémny bude nutno z chovu vyřazovat, avšak některé další mezní případy bude asi dobré, třeba i v zájmu genetické variability populace, v chovu využít, ovšem s menší četností. V praxi to znamená, že i jedinec s vynikajícími exteriérovými vlastnostmi a negativním nálezem DKK, může mít chovnost omezenou vzhledem ke špatným povahovým vlastnostem. Jak jsem již uvedl, vzhledem k současnému stavu chovatelské základny si i toto opatření můžeme bez obav dovolit.

Je ještě další velmi závažný aspekt naší chovatelské činnosti, který si zaslouží naší dnešní pozornost a to s velkým díkem všem, kteří se na něm podíleli - především poradcům chovu. Jde o udržování velmi solidní genetické variability populace s likvidací příbuzenské plemenitby. A to nese své velmi příznivé ovoce především v zachování pevné konstituce našich hovawartů, vyrovnanosti populace, ale také v reprodukčních schopnostech. Průměrný počet štěňat ve vrhu je za celé pětileté období 7,73 štěňate, což vzbudilo pozornost i na minulém zasedání chovatelské komise IHF, neboť v některých státech je tento ukazatel i poloviční hodnoty. Dobrá organizace v tomto směru je patrná z využívání plemeníků a to zejména v posledním sledovaném roce 2000. V tomto roce bylo využito celkem 22 plemeníků (včetně zahraničních), ale přitom žádný z nich ne více jako 3x (nemohu se ubránit vyjádření, že tato skutečnost v mnohých klubech neexistuje). To, že přitom navíc ani nebyli všichni do chovu uznáni psi využití, podporuje již několikrát uvedený názor, že i přes stanovené omezující podmínky pro chovnost, je chovatelská základna dostatečně velká, nebo, že tedy chovatelská základna bez problému snese momentálně nastavený selekční tlak. Ještě jednou musím v tomto bodě poděkovat všem poradcům chovu za dobře odvedenou práci.

Všechna kritéria naší současné chovatelské práce jsou dosti vysoko, ale každopádně reálně nastavena a bude hodně záležet na dalším období, jak bude v této oblasti pokračováno. V budoucím období bude asi vhodné se začít zabývat ještě i otázkami DLK a očními chorobami. Zatím ani nevíme, zda to bude aktuální, ale signály ze zahraničí avizují možnost vzniku i uvedené problematiky. Bude třeba zorganizovat nejprve určitý průzkum v populaci a poté rozhodnout, jak dál.

S chovatelskými úspěchy úzce souvisí výsledky našich hovawartů na výstavách. Je potěšitelné zjištění, že naši hovawarti i na nejvyšších typech výstav zauímají ta nejčestnější místa. Rovněž o výsledcích těch nejúspěšnějších jste byli informováni naším zpravodajem. Vítězství na mezinárodních kolbištích jsou o to cennější, že naši vítězové i na domácích soutěžích mají tvrdou konkurenci a je mnohdy velmi těžké na obsazenějších výstavách zadat pořadí těch nejlepších. V záloze tedy máme dostatek velmi kvalitních jedinců, kteří by při své účasti velmi dobře obstáli na všech typech výstav i v zahraničí. To potvrzuje i vyjádření Dr.Nesvadby ze Švýcarska v minulém časopisu Pes přítel člověka, který má možnost, jako intenzivně využívaný mezinárodní rozhodčí, porovnávat stav určitých plemen v rámci celé Evropy. Chci tímto poděkovat všem, kteří obětují dnes ne zrovna malé finanční prostředky, ale i svůj čas tomu, aby na výstavách prezentovali úroveň chovu našich Hw.

Naše vlastní klubové a speciální výstavy lze rovněž hodnotit velmi příznivě a to, jak co do počtu a kvality předváděných jedinců, tak také co do technické a společenské úrovně. Lze směle konstatovat, že úroveň našich výstav je i nad úrovní některých národních výstav. Také organizace bonitací má svou již stabilně velmi dobrou úroveň, i když zde je stále třeba reagovat na měnící se podmínky zejména s přihlédnutím k velikosti populace našich Hw a vybírat nejvhodnější místa a termíny. Výsledky bonitací korespondují, ale také plně potvrzují vše to, co bylo hodnoceno v oblasti chovatelské. Bonitační činnost je vlastně součástí chovatelské práce a základním prvkem selekce.

Za minulé období absolvovalo svod mladých celkem 679 jedinců, což je něco přes 50% všech narozených štěňat. Je to číslo sice dosti vysoké, ale snažit bychom se měli o stále vyšší podíl. Zde

musí však sehrávat zásadní roli přímo chovatelé, kteří jsou první a navíc v přímém styku s budoucím majitelem Hw. Za uplynulé období zatím úspěšně absolvovalo bonitaci celkem 159 jedinců, z toho 44 psů a 115 fen. Celkem bylo uchovněno 23 psů plavých, 19 psů černých se znaky a 2 černí. I zde je potěšující zjištění v proporcích uchovněných psů vzhledem k barvě v loňském roce, kdy bylo uchovněno více černých se znaky - 8, než plavých - 6 a navíc přibyli do seznamu plemeníků i dva černí psi. V následujícím období by mělo být cílem v bonitační oblasti dále prohloubit a zobjektivizovat posuzování povah s akcentem na praktické využití hodnocení pro plemenářskou práci.

Ve výcvikové oblasti se bohužel nepodařilo udržet z počátku nastoupený trend vytváření metodicko konzultačních center. Několik malých a neoficiálních ohnisek s podobnou náplní však existuje na základě vzájemných domluv mezi členy a obětavosti ve výcviku zkušenějších kolegů - a to je dobrá zpráva. Výcviková referentka zajistila několik víkendových instrukčně metodických zaměstnání. Velmi pozitivně lze hodnotit zaměření, dnes již všech letních táborů, v nichž se mohou jeho účastníci seznámit nejen s možnostmi různých druhů výcviku, kterých je Hw schopen, ale především je kvalifikovanými členy našeho klubu každý frekventant soustředění seznámen s důležitostí zajištění správného zaměstnání pro hovawarta. I to má jistě svůj vliv na současný enormní zájem o provádění zkoušek z výkonu - a to je výborné. Ještě letos se pokusíme uspořádat první závod o přeborníka našeho klubu. Je velmi příznivé, že přímo z našich řad vyrostl velmi dobrý instruktor a figurant pan Luděk Valenta, který dovede velmi citlivě a individuálně reagovat na psy našeho plemene a tak bude jistě i velkým přínosem, jako stálý člen bonitační komise, při hodnocení povah.

Také v ekonomicko-hospodářské oblasti jsou patrné úspěšné tendence. I když bylo třeba od r. 1999 zvýšit členský příspěvek, který se nezměnil předtím od založení klubu, je tento stále na velmi nízké až téměř jen symbolické výši. Daří se tak neustále ctít zásadu, že výše členského příspěvku by neměla být naprosto nikomu překážkou v členství. Na druhé straně je tato skutečnost z velké části kompenzována především záslužnou, dobrovolnou a nezištnou prací řady členů ku prospěchu klubu - tedy nás všech. Pouze velmi málo se projevuje sponzorská činnost, ale i ta je již nepostradatelná a všem sponzorům i z tohoto místa je třeba opět poděkovat. Daří se profinancovávat všechny potřeby klubu i přes stále se zvyšující ceny a ještě každoročně něco zbývá pro akumulaci. Na počátku roku 1997 byl stav našich finančních prostředků celkem 139.080,94 Kč a k 30.6.2001 se tento stav zvýšil na 332.234,88 Kč. Účetní evidence, která je pravidelně kontrolována revizní komisí, je velmi pečlivě vedena paní Jemelkovou.

V závěru lze snad prohlásit naši činnost, za minulé pětileté období, celkově za velmi úspěšnou. Neznamená to, že žádné problémy nebyly a nejsou, ale v každém případě to znamená, že problémy objektivního charakteru jsou pod kontrolou a kolektiv lidí ve vedení klubu je schopen je řešit. Na tomto místě chci opakovaně vyzvednout obětavou a náročnou práci všech členů výboru a chovatelského kolegia. Dnes je nemyslitelné, vzhledem k velikosti klubu a rozsahu činnosti, aby se vše řešilo jen centrálně a tak v průběhu minulého období se stále výrazněji přesunovalo těžiště na samostatnou činnost těch, kdo zodpovídají za určité části činnosti našeho klubu. Bravurně a s vysokou profesionalitou byly úkoly zvládnuty a tak patří poděkování jistě nás všech všem členům výboru i ChK. Vzhledem k dosaženým cílům a celkové úrovni práce našeho klubu, což bylo alespoň ve výraznějších bodech analyzováno i touto zprávou, je snad oprávněné doporučení, aby stávajícím členům výboru byla dána plná důvěra i do dalšího volebního období.